

Primària

Llengua 3

Al teu costat

Programació

Unitat 1

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/ Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Llapis de colors

Descripció de la unitat

Mitjançant la lectura dels textos presentats i la realització de les activitats planificades, l'alumnat podrà aprofundir i descobrir els aprenentatges que es treballaran en aquesta unitat. Així, observarem que identifiquen les lletres de l'abecedari i coneixen l'ordre alfabètic.

També, veurem que les paraules estan formades per lletres i síl·labes i passaran a ordenar lletres i síl·labes per a formar paraules, a més de diferenciar les paraules segons el nombre de síl·labes que tenen.

Mitjançant diverses activitats, veurem vocabulari per a repassar l'obertura vocàlica de les lletres e i o.

Analitzarem diverses situacions comunicatives per tal de distingir entre comunicació oral i escrita, així com els elements de la comunicació. Relacionats amb aquests continguts reflexionarem sobre l'ús que fem de la llengua oral i de l'escrita i sobre la necessitat de fer-ho d'una manera correcta.

Diferenciarem les característiques bàsiques dels gèneres literaris (narrativa, poesia i teatre) per mitjà de tres textos.

Tanca la unitat una Tasca competencial amb què aprofundirem el coneixement que té l'alumnat del diccionari: identificarem les entrades, les abreviatures i les paraules guia que hi apareixen.

Amb tot aquest aprenentatge, pretenem fomentar l'adquisició de les competències bàsiques de comprensió i expressió oral i escrita.

Temporització:

Setembre:

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Conèixer l'alfabet i l'ordre alfabètic.
- Distingir les lletres i les síl·labes que formen una paraula.
- Identificar fonèticament els sons obert i tancat de e i de o.
- Conèixer els usos de la llengua oral i de l'escrita.
- Identificar els gèneres literaris: el narratiu, el poètic i el teatral.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Resolució de les activitats de comprensió plantejades. • Expressió de les opinions i les experiències pròpies o atenció a les opinions alienes. • Presentació de l'ordre alfabètic. • Ordenació de paraules per ordre alfabètic. • Identificació i ordenació de lletres i síl·labes per a formar paraules. • Diferenciació auditiva de l'obertura de les vocals e i o. • Classificació de situacions de comunicació segons si són de llengua oral o llengua escrita. • Identificació de les característiques formals del tres gèneres literaris. • Identificació de la informació que ofereix un diccionari. • Recerca de paraules en el diccionari. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Conèixer l'abecedari i usar l'ordre alfabètic.	3.1. Identifica les lletres que formen l'abecedari. 3.2. Ordena paraules alfabèticament.
	4. Identificar les lletres i les síl·labes que formen les paraules.	4.1. Identifica les lletres que formen una paraula. 4.2. Diferencia i compta les síl·labes d'una paraula.
	5. Discriminar auditivament els sons vocàlics de la e i la o.	5.1. Diferencia auditivament els sons obert i tancat de la e i la o.
	6. Diferenciar entre llengua oral i escrita en la comunicació verbal.	6.1. Identifica la llengua oral i escrita en la comunicació verbal.
	7. Identificar els gèneres literaris.	7.1. Diferencia les característiques dels gèneres literaris: narrativa, poesia i teatre. 7.2. Llig textos de narrativa, poesia o teatre.
	8. Saber usar el diccionari..	8.1. Sap trobar les definicions de les paraules en el diccionari.
	9. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> Proposta de textos del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Identifica les lletres que formen l'abecedari.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
3.2. Ordena paraules alfabèticament.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.1. Identifica les lletres que formen una paraula.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.2. Diferencia i compta les síl·labes d'una paraula.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç dels RF.
5.1. Diferencia auditivament els sons oberts i tancats de la e i la o.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.
6.1. Identifica la llengua oral i escrita en la comunicació verbal.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
7.1. Diferencia les característiques dels gèneres literaris: narrativa, poesia i teatre.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.
7.2. Llig textos de narrativa, poesia o teatre.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Sap trobar les definicions de les paraules en el diccionari.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.

9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

- Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA.
- Diances i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Coneix l'alfabet i comprén l'ús de l'ordre alfabètic. S'esforça per distingir l'obertura vocàlica de la e i la o. Usa el diccionari com a eina de consulta.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context.	Identifica i usa els elements útils per a la comunicació oral: entonació, gest i expressió.
	Adquirir i usa vocabulari adequat a contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Compta les lletres i les síl·labes de les paraules. Combina lletres i síl·labes per a formar paraules. Ordena paraules alfabèticament.
	Manejar els coneixements sobre el funcionament dels objectes i dels aparells per tal de solucionar problemes i comprendre el que ocorre al nostre voltant.	Usa l'ordre alfabètic per a localitzar una entrada en el diccionari. Localitza els diferents significats d'una paraula en el diccionari.
<i>Competència digital.</i>	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Usa diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.

<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	Valora les possibilitats de comunicació que ofereix la llengua verbal en les dues vessants: l'oral i l'escripta. És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Logicomatemàtica.</i> Ordena seqüències: l'alfabet. <i>Lingüística.</i> Interpreta informació visual; escolta i comprèn produccions orals. <i>Interpersonal.</i> Estableix i manté relacions amb els altres.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Es comunica amb els altres i mostra respecte i comprensió pel que aquests transmeten.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És responsable a l'hora de cuidar el material propi i el material i els espais comuns. És perseverant en la resolució de les tasques escolars.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Està motivat per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Desenvolupa la imaginació i de la creativitat a través de la redacció de textos.
	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Llig diferents textos literaris. Valora textos literaris. Aprecia textos de qualsevol gènere literari: narrativa, poesia o teatre.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: L'abecedari

- Introduïm el concepte d'ordenació alfabètica amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Lletres i síl·labes

- Introduïm el concepte de la separació de paraules en lletres i en síl·labes amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: La e i la o, obertes i tancades

- Comentem les diferències d'obertura vocàlica de les lletres e i o amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia».

Tasca 5: Llengua oral i llengua escrita

- Introduïm la llengua oral i la llengua escrita amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 6: Els gèneres literaris

- Introduïm les característiques dels gèneres literaris amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 7: Tasca: El meu diccionari

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 5 i 6 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària.* Ed. Vox.
- Bingo ortogràfic: una manera divertida de posar en pràctica els coneixements ortogràfics de l'alumnat.

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Daniel Nesquens. *Dèssset contes i dos pingüins*. Ed. Anaya.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Enregistrament dels dictats proposats en el llibre de text llegits lentament per a usar-los en el moment del dictat.
 - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.
- Consulta de diccionaris en línia.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?

- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?